

Jméno a příjmení	
UČO	
Počet listů přílohy	

Příklad	1	2	3	4	5	Σ
Body						

► **Příklad 1** [2 b.]: Trosečníka na voru unáší mořský proud rychlostí 10 km/h a kolmo na směr proudu pluje obchodní loď rychlostí 30 km/h (rychlosti jsou uvedeny vzhledem k povrchu Země). V jeden okamžik je loď vzdálena od místa, kde se protnou jejich trajektorie, 95 km a trosečník 15 km. V jaké nejmenší vzdálenosti se minou? Předpokládejte, že z lodi jsou objekty velikosti voru s trosečníkem viditelné do vzdálenosti 20 km a hlídka na lodi ho do této vzdálenosti nepřehlédne. Bude trosečník zachráněn?

(Vyřešte pomocí diferenciálního počtu. Nezapomeňte vhodně zdůvodnit, že nalezená hodnota skutečně odpovídá minimu.)

► **Příklad 2** [2 b.]: Určete Maclaurinův polynom (tj. Taylorův polynom se středem v $x_0 = 0$) 3. řádu funkce $f(x) = (x + 1)e^x$. Poté pomocí něj odhadněte hodnotu $f(-0,1)$ a určete, s jakou přesností je odhad proveden.

(Polynom není nutné roznásobovat. Výslednou hodnotu i odhad chyby запиšte jako jednoduché zlomky.)

► **Příklad 3** [2 b.]: Vypočítejte neurčité integrály

$$(a) \int (7 - 3x) \cos(4x) dx, \quad (b) \int \frac{5x + 2}{x^2 - 3x + 4} dx.$$

► **Příklad 4** [2 b.]: Např. pomocí substituce $t^2 = x^2 - 4$ vypočítejte integrál

$$\int_2^{\infty} \frac{dx}{x\sqrt{x^2 - 4}}.$$

► **Příklad 5** [2 b.]: Jsou dány funkce

$$f(x) = \sin x, \quad g(x) = |\sin(2x)|, \quad x \in [0, \pi].$$

Načrtněte obrázek. Vypočítejte obsah plochy mezi grafy funkcí f a g na daném intervalu. Počítaný objekt vyznačte na obrázku.

▷ Do první tabulky vyplňte čitelně identifikační údaje a počet listů, které k zadání přikládáte.

▷ Druhou tabulku ponechejte prázdnou.

▷ U výpočtů příkladů řádně označujte, ke kterému příkladu (a jeho části) patří.

▷ Každý výsledek musí být podpořen výpočtem (zdůvodněním), jakkoli je triviální.

▷ Všechny papíry s výpočty podepište a odevzdejte společně se zadáním.

▷ Není povoleno použití kalkulačky ani žádných materiálů (tabulky, vzorce, skripta, poznámky, ...). Jakýkoli pokus o podvádění bude mít za následek hodnocení 0 bez možnosti opravy.

Jméno a příjmení	
UČO	
Počet listů přílohy	

Příklad	1	2	3	4	5	Σ
Body						

► **Příklad 1** [2 b.]: Na přímé silnici odstartuje v čase $t = 0$ h ze stejného bodu chodec a cyklista. Oba se budou pohybovat od startu týmž směrem, chodec rychlostí 6 km/h a cyklista rychlostí 24 km/h. Na kolmici k silnici vedené startem stojí ve vzdálenosti 300 m od startu pozorovatel a měří zorný úhel, pod kterým vidí pomyslnou úsečku spojující chodce a cyklistu. Určete, za kolik sekund od startu bude zorný úhel maximální.

(Vyřešte pomocí diferenciálního počtu. Nezapomeňte vhodně zdůvodnit, že nalezená hodnota skutečně odpovídá maximu.)

► **Příklad 2** [2 b.]: Určete Taylorův polynom 2. řádu se středem v $x_0 = 1$ funkce $f(x) = \frac{\ln x}{x}$. Poté pomocí něj odhadněte hodnotu $f(1,1)$ a určete, s jakou přesností je odhad proveden.

(Polynom není nutné roznásobovat. Výslednou hodnotu i odhad chyby zapište jako jednoduché zlomky.)

► **Příklad 3** [2 b.]: Najděte neurčité integrály

$$(a) \int (2 - 5x) e^{3x} dx, \quad (b) \int \frac{1 - x}{x^2 + 2x + 5} dx.$$

► **Příklad 4** [2 b.]: Např. pomocí substituce $t = x^3 + 3$ vypočítejte integrál

$$\int_{-\infty}^0 2x^2 e^{x^3+3} dx.$$

► **Příklad 5** [2 b.]: Jsou dány funkce

$$f(x) = \arcsin x, \quad g(x) = x^2.$$

Určete objem tělesa vzniklého rotací grafu funkce g kolem osy x na intervalu $[0, A]$, kde $A > 0$. Dále uvažujte těleso vzniklé rotací grafu funkce f kolem osy y pro $x \in [0, 1]$ a zapište pomocí integrálu plochu jeho pláště (plochu zapište tak, aby neobsahovala derivaci, jinak integrál nepočítejte; vhodnou úpravou funkce lze k vyřešení problému použít vzorec pro objem tělesa vzniklého rotací kolem osy x). Počítané objekty nakreslete a na obrázku vyznačte.

▷ Do první tabulky vyplňte čitelně identifikační údaje a počet listů, které k zadání přikládáte.

▷ Druhou tabulku ponechejte prázdnou.

▷ U výpočtů příkladů řádně označujte, ke kterému příkladu (a jeho části) patří.

▷ Každý výsledek musí být podpořen výpočtem (zdůvodněním), jakkoli je triviální.

▷ Všechny papíry s výpočty podepište a odevzdejte společně se zadáním.

▷ Není povoleno použití kalkulačky ani žádných materiálů (tabulky, vzorce, skripta, poznámky, ...). Jakýkoli pokus o podvádění bude mít za následek hodnocení 0 bez možnosti opravy.

Jméno a příjmení	
UČO	
Počet listů přílohy	

Příklad	1	2	3	4	5	Σ
Body						

► **Příklad 1** [2 b.]: Výkon P elektrického spotřebiče zapojeného do stejnosměrného obvodu je dán vztahem $P = I^2 R$, kde I je proud v obvodu a R odpor spotřebiče. Pokud nezanedbáváme vnitřní odpor zdroje, platí pro velikost proudu vztah $I(R + \tilde{R}) = \tilde{U}$, kde \tilde{R} je daný vnitřní odpor zdroje a $\tilde{U} > 0$ jeho elektromotorické napětí. Určete, jaký musí být vztah mezi $R > 0$ a $\tilde{R} > 0$, aby byl výkon spotřebiče maximální.

(Vyřešte pomocí diferenciálního počtu. Nezapomeňte vhodně zdůvodnit, že nalezená hodnota skutečně odpovídá maximu.)

► **Příklad 2** [2 b.]: Určete Taylorův polynom 3. řádu se středem v $x_0 = 1/3$ funkce $f(x) = x^2 \ln(3x)$. Poté pomocí něj odhadněte hodnotu $f(13/30)$ a určete, s jakou přesností je odhad proveden.

(Polynom není nutné roznásobovat. Výslednou hodnotu i odhad chyby запиšte jako jednoduché zlomky.)

► **Příklad 3** [2 b.]: Najděte neurčité integrály

$$(a) \int (3x + 2) \ln(5x) dx, \quad (b) \int \frac{1 - 5x}{x^2 - 5x + 7} dx.$$

► **Příklad 4** [2 b.]: Např. pomocí substituce $t^2 = x$ vypočítejte integrál

$$\int_0^{\infty} \frac{dx}{(x + 4)\sqrt{x}}.$$

► **Příklad 5** [2 b.]: Jsou dány funkce

$$f(x) = \sin x, \quad g(x) = 3 \sin x, \quad x \in [0, 2\pi].$$

Načrtněte obrázek. Vypočítejte objem tělesa vzniklého rotací plochy ohraničené grafy funkcí f a g na daném intervalu kolem osy x . Dále запиšte pomocí integrálu délku grafu funkce f na daném intervalu (délku jen запиšte tak, aby neobsahovala derivaci, jinak integrál nepočítejte). Počítané objekty na obrázku vyznačte.

▷ Do první tabulky vyplňte čitelně identifikační údaje a počet listů, které k zadání přikládáte.

▷ Druhou tabulku ponechejte prázdnou.

▷ U výpočtů příkladů řádně označujte, ke kterému příkladu (a jeho části) patří.

▷ Každý výsledek musí být podpořen výpočtem (zdůvodněním), jakkoli je triviální.

▷ Všechny papíry s výpočty podepište a odevzdejte společně se zadáním.

▷ Není povoleno použití kalkulačky ani žádných materiálů (tabulky, vzorce, skripta, poznámky, ...). Jakýkoli pokus o podvádění bude mít za následek hodnocení 0 bez možnosti opravy.

Jméno a příjmení	
UČO	
Počet listů přílohy	

Příklad	1	2	3	4	5	Σ
Body						

► **Příklad 1** [2 b.] : Drát délky L rozdělíte na dvě části o délkách L_1, L_2 . Z první části vytváříte kružnici, z druhé obvod čtverce. Rozhodněte v jakém poměru ($L_1 : L_2$) je potřeba drát rozdělit, aby součet obsahů vzniklého kruhu a čtverce byl minimální.

(Vyřešte pomocí diferenciálního počtu. Nezapomeňte vhodně zdůvodnit, že nalezená hodnota skutečně odpovídá minimu.)

► **Příklad 2** [2 b.] : Určete Taylorův polynom 3. řádu se středem v $x_0 = 1$ funkce $f(x) = x \ln x$. Poté pomocí něj odhadněte hodnotu $f(1,1)$ a určete, s jakou přesností je odhad proveden.

(Polynom není nutné roznásobovat. Výslednou hodnotu i odhad chyby zapište jako jednoduché zlomky.)

► **Příklad 3** [2 b.] : Najděte neurčité integrály

$$(a) \int (2x + 3) \sin(4x) dx, \quad (b) \int \frac{3x - 1}{x^2 + 3x + 4} dx.$$

► **Příklad 4** [2 b.] : Např. pomocí substituce $t = \tan x$ vypočítejte integrál

$$\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{\sin x \cos x}.$$

► **Příklad 5** [2 b.] : Jsou dány funkce

$$f(x) = \sin x, \quad g(x) = \cos x, \quad x \in [0, 2\pi].$$

Načrtněte obrázek. V rozsahu části daného intervalu se nachází množina ohraničená pouze grafy funkcí f a g . Vypočítejte plochu této množiny a zapište pomocí integrálu její obvod (obvod jen zapište tak, aby neobsahoval derivaci, jinak integrál nepočítejte). Počítané objekty na obrázku vyznačte.

▷ Do první tabulky vyplňte čitelně identifikační údaje a počet listů, které k zadání přikládáte.

▷ Druhou tabulku ponechejte prázdnou.

▷ U výpočtů příkladů řádně označujte, ke kterému příkladu (a jeho části) patří.

▷ Každý výsledek musí být podpořen výpočtem (zdůvodněním), jakkoli je triviální.

▷ Všechny papíry s výpočty podepište a odevzdejte společně se zadáním.

▷ Není povoleno použití kalkulačky ani žádných materiálů (tabulky, vzorce, skripta, poznámky, ...). Jakýkoli pokus o podvádění bude mít za následek hodnocení 0 bez možnosti opravy.

Výsledky

- 1) A: $5\sqrt{10} \Rightarrow \text{ano}$
 B: 90 s
 C: $R = \tilde{R}$
 D: poměr π : 4
- 2) A: $T(x) = 1 + 2x + \frac{3}{2}x^2 + \frac{2}{3}x^3$, $T\left(-\frac{1}{10}\right) = \frac{2443}{3000}$, chyba $\leq \frac{1}{48000}$
 B: $T(x) = x - 1 - \frac{3}{2}(x - 1)^2$, $T\left(\frac{11}{10}\right) = \frac{17}{200}$, chyba $\leq \frac{11}{6000}$
 C: $T(x) = \frac{1}{3}\left(x - \frac{1}{3}\right) + \frac{3}{2}\left(x - \frac{1}{3}\right)^2 + \left(x - \frac{1}{3}\right)^3$, $T\left(\frac{13}{30}\right) = \frac{37}{750}$, chyba $\leq \frac{3}{40000}$
 D: $T(x) = x - 1 + \frac{1}{2}(x - 1)^2 - \frac{1}{6}(x - 1)^3$, $T\left(\frac{11}{10}\right) = \frac{629}{6000}$, chyba $\leq \frac{1}{120000}$
- 3) A: (a) $\frac{7-3x}{4} \sin(4x) - \frac{3}{16} \cos(4x) + c$, (b) $\frac{5}{2} \ln(x^2 - 3x + 4) + \frac{19}{\sqrt{7}} \operatorname{arctg} \frac{2x-3}{\sqrt{7}} + c$
 B: (a) $\frac{e^{3x}}{3} \left(\frac{11}{3} - 5x\right) + c$, (b) $-\frac{1}{2} \ln(x^2 + 2x + 5) + \operatorname{arctg} \frac{x+1}{2} + c$
 C: $\left(\frac{3}{2}x^2 + 2x\right) \ln(5x) + \frac{3}{4}x^2 - 2x + c$, (b) $-\frac{5}{2} \ln(x^2 - 5x + 7) - \frac{23}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \frac{2x-5}{\sqrt{3}} + c$
 D: (a) $-\frac{2x+3}{4} \cos(4x) + \frac{1}{8} \sin(4x) + c$, (b) $\frac{3}{2} \ln(x^2 + 3x + 4) - \frac{11}{\sqrt{7}} \operatorname{arctg} \frac{2x+3}{\sqrt{7}} + c$
- 4) A: $\frac{\pi}{4}$
 B: $\frac{2}{3}e^3$
 C: $\frac{3\pi}{2}$
 D: ∞
- 5) A: $S = 1$
 B: $V = \frac{A^5\pi}{5}$, $P = 2\pi \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x \sqrt{1 + \cos^2 x} \, dx$
 C: $V = 8\pi^2$, $\ell = \int_0^{2\pi} \sqrt{1 + \cos^2 x} \, dx$
 D: $S = 2\sqrt{2}$, $\ell = 2 \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{5}{4}\pi} \sqrt{1 + \cos^2 x} \, dx$